੧ ੴ ਸਤਿਗੁਰਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਸ੍ਰਦਾਰ ਹਰੀ ਸਿੰਘ

—+ ਕ੍ਰਿਤ ਕਵੀ ਕਾਦਰਯਾਰ +—

ਜੋ ਬੁਧੀਮਾਨੀ ਦੀ ਪ੍ਰੀਖ੍ਯਾ ਵਿੱਚ
ਪੜ੍ਹਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਜਿਸਨੂੰ
ਭਾਈ ਗੁਰਦਿਆਲ ਸਿੰਘ ਐਂਡ ਸੰਨ
ਪੁਸਤਕਾਂ ਛਾਪਨ ਤੇ ਵੇਚਨ ਵਾਲਾ
ਲੁਹਾਰੀ ਦਰਵਾਜ਼ਾ ਲਾਹੌਰ
ਨੇ ਛਪਵਾਇਆ

ਰਾਮ ਚਰੀ ਪ੍ਰੈਸ (ਰੇਲਵੇ ਰੋਡ) ਲਾਹੌਰ ਵਿਚ ਸਰਦਾਰ
ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘ "ਦਾਸ" ਪ੍ਰਿੰਟਰ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧ ਨਾਲ
ਛਾਪਿਆ।

ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ੧੦੦੦, ਅਪ੍ਰੈਲ ਸੰ: ੧੯੨੫, ਮੁੱਲ।=)

Digitized by Panjab Digital Library / www.panjabdigilib.org

ੴ ਸਤਿਗੁਰਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

(ਅਥ ਕਿੱਸਾ ਸਰਦਾਰ ਹਰੀਸਿੰਘ ਲਿਖ੍ਯਤੇ)

ਅਲਫ਼ ਆਫ਼ਰੀਂ ਜੰਮਣਾ ਕਹਿਣ ਸਾਰੇ
ਹਰੀ ਸਿੰਘ ਦੂਲੋ ਸਰਦਾਰ ਤਾਈਂ।
ਜਮਾਦਾਰ ਬੇਲੀ ਰਾਜੇ ਸਾਹਿਬ ਕੋਲੋਂ
ਕੱਦ ਉੱਚਾ ਬੁਲੰਦ ਸਰਦਾਰ ਤਾਈਂ।
ਧਨੀ ਤੇਗ਼ ਦਾ ਮਰਦ ਨਸੀਬ ਵਾਲਾ
ਸਾਯਾ ਓਸਦਾ ਕੁੱਲ ਸੰਸਾਰ ਤਾਈਂ।
ਕਾਦਰਯਾਰ ਪਹਾੜਾਂ ਨੂੰ ਸੇਧਿਓ ਸੂ
ਕਾਬਲ ਕੰਬਿਆਂ ਖੌਫ਼ ਕੰਧਾਰ ਤਾਈਂ॥੧॥
ਬੇ ਬਹੁਤ ਹੋਯਾ ਹਰੀ ਸਿੰਘ ਦੂਲੋ
ਜਿਸਦਾ ਨਾਮ ਰੌਸ਼ਨ ਦੂਰ ਦੂਰ ਸਾਰੇ।
ਦਿੱਲੀ ਦੱਖਨ ਤੇ ਚੀਨ ਮਚੀਨ ਤਾਈਂ
ਬਾਦਸ਼ਾਹਾਂ ਨੂੰ ਖ਼ੌਫ਼ ਜ਼ਰੂਰ ਸਾਰੇ।

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਰਾਜਾ ਕਰਣ ਤੇ ਬਿਕ੍ਰਮਾਜੀਤ ਵਾਂਗੂੰ
ਹਾਤਮ ਤਾਈ ਵਾਂਗੂੰ ਮਸ਼ਹੂਰ ਸਾਰੇ।
ਕਾਦਰਯਾਰ ਜਹਾਨ ਤੇ ਨਹੀਂ ਹੋਨੇ
ਸਖੀ ਓਹ ਬਲੰਦ ਹਜ਼ੂਰ ਸਾਰੇ॥ ੨॥
ਤੇ ਤੇਗ਼ ਮੈਦਾਨ ਮੇਂ ਬਹੁਤ ਚੱਲੇ
ਨਾਲ ਤੇਗ਼ ਦੇ ਰਾਜ ਕਮਾਂਵਦਾ ਏ।
ਚੜਤਲ ਸ਼ੇਰ ਦੀ ਚੜ੍ਹੇ ਮੈਦਾਨ ਅੰਦਰ
ਕਿਲੇ ਮਾਰ ਲੈਂਦਾ ਫ਼ਤੇ ਪਾਂਵਦਾ ਏ।
ਓਦੋਂ ਭਾਂਜ ਪੈਂਦੀ ਵੱਡੇ ਖੈਹਬਰਾਂ ਨੂੰ
ਜਦੋਂ ਧਮਕ ਪਸ਼ੋਰ ਨੂੰ ਲਾਂਵਦਾਏ।
ਕਾਦਰ ਯਾਰ ਕੰਧਾਰੀਆ ਦੋਸਤਮੁਹੰਮਦ
ਡਰਦਾ ਕਾਬਲੋਂ ਉਰਾਂ ਨਾਂ ਆਵਦਾਏ॥੩॥
ਸੇ ਸਾਬਤੀ ਦੇ ਨਾਲ ਕਾਲ ਪੂੰਨਾ
ਹਰੀ ਸਿੰਘ ਦਾ ਏਸ ਜਹਾਨ ਵਿੱਚੋਂ।
ਚੜ੍ਹੇ ਮਾਹਿ ਵਿਸਾਖ ਦੇ ਦੋਸਤ ਮੁਹੰਮਦ
ਫੌਜਾਂ ਸੱਦ ਲਈਆਂ ਖੁਰਾਸਾਨ ਵਿੱਚੋਂ।

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਹਰੀਸਿੰਘ ਸਰਕਾਰ ਵਲ ਲਿਖੀ ਅਰਜ਼ੀ
ਢੁੱਕੇ ਆਣ ਮੁਦਈ ਈਰਾਨ ਵਿੱਚੋਂ ।
ਕਾਦਰ ਯਾਰ ਗੁਲਾਮ ਦੀ ਖਬਰ ਲੈਣਾ
ਲਸ਼ਕਰ ਭੇਜਣਾ ਸ਼ਹਿਰ ਮੈਦਾਨ ਵਿੱਚੋਂ।੪।
ਜੀਮ ਜੰਗ ਦੀ ਥੈਲੀ ਨਾ ਤੋੜ ਪਹੁੰਚੀ
ਭਾਵੀ ਰੱਬਦੀ ਨੂੰ ਲਿਖਿਆ ਕੌਣ ਮੋੜੇ ।
ਚੜੇ ਲੱਖ ਜੁਆਨ ਦੁਰਾਨੀਆਂ ਦੇ
ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਮੋਰਚੇ ਜਾਇ ਜਮਰੋਤ ਜੋੜੇ ।
ਮਹਾਂਸਿੰਘ ਪੁਤਰੇਲੇ ਨੂੰ ਘੇਰਿਆ ਨੇ
ਮਾਰੇ ਤੋਪਾਂ ਦੇ ਕੀਤੇ ਨੇ ਬੁਰਜ ਖੋਰੇ
ਕਾਦਰਯਾਰਪਰਲਸ਼ਕਰ ਤੇ ਕਾਇਮ ਰਹਿਣਾ
ਬਾਹਰ ਬਹੁਤਲਸ਼ਕਰਅੰਦ੍ਰ ਹੈਨਥੋੜੇ।੫।
ਹੇ ਹੁਕਮ ਕੀਤਾ ਹਰੀਸਿੰਘ ਦੂਲੇ
ਘੋੜੇ ਕਾਠੀਆਂ ਜ਼ੀਨਾਂ ਸ਼ਤਾਬ ਪਾਵੇ ॥
ਕਿਲਾ ਕਾਇਮ ਕਰਕੇ ਬਾਲੇ ਸਾਰ ਵਾਲਾ
ਅੰਦਰ ਓਸਦੇ ਚੁੱਕ ਅਸਬਾਬ ਪਾਵੇ ।

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਚਲੋ ਤਰਫ ਜਮਰੋਦ ਦੀ ਜੰਗ ਕਰੀਏ
ਲੜ ਮਰੇ ਸ਼ਹੀਦ ਸਵਾਬ ਪਾਵੇ।
ਕਾਦਰਯਾਰ ਮੈਂ ਬਖਸ਼ਾਂਗਾ ਕੈਂਠਿਆਂ ਦੇ
ਏਥੇ ਲੋੜ ਤੇ ਹੋਰ ਖਤਾਬ ਪਾਵੇ ॥੬॥
ਖੇ ਖੁਸ਼ੀ ਦੇ ਨਾਲ ਤੰਬੂਰ ਵੱਜਾ
ਧੌਂਸਾ ਮਾਰ ਸਰਦਾਰ ਤਿਆਰ ਹੋਯਾ।
ਬਾਹਰ ਬੰਨਕੇ ਪੜਤਲ ਦਰਵੇਸ਼ੀਆਂਦੀ
ਅੰਦਰ ਲੈ ਫੋਜਾਂ ਨਮੂਦਾਰ ਹੋਇਆ।
ਝੱਟ ਫੌਜ ਤੱਯਾਰ ਕਰ ਲਈ ਸਾਰੀ
ਜਦੋਂ ਜੰਗ ਦਾ ਆ ਗੁਬਾਰ ਹੋਇਆ।
ਕਾਦਰਯਾਰ ਸਰਦਾਰ ਦੇ ਨਾਲ ਓਥੇ,
ਕਾਯਮ ਆਦਮੀ ਅੱਠਹਜ਼ਾਰ ਹੋਇਆ॥ ੭ ॥
ਦਾਲ ਦੇਸ ਹੈਰਾਨ ਹੋ ਗਿਆ ਕਾਬਲ
ਸੈਯਾਂ ਲਸ਼ਕਰਾਂ ਦੇ ਜਿੱਥੇ ਆਨ ਲੱਥੇ।
ਵਾਲੀ ਆਪ ਹੈ ਥੋੜਿਆਂ ਬਹੁਤਿਆਂ ਦਾ
ਤੇਗਾਂ ਪਕੜ ਮੈਦਾਨ ਜਵਾਨ ਲਥੇ।

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਹਰੀਸਿੰਘ ਸਰਦਾਰ ਦੀ ਫਤੇ ਪਹਿਲੀ
ਓਥੇ ਸੈਯਾਂ ਪਠਾਣਾਂ ਦੇ ਘਾਣ ਲੱਥੇ।
ਕਾਦਰਯਾਰ ਹਥਿਆਰਾਂ ਦੀ ਵਾਰ ਦੂਜੀ
ਭੁਖੇ ਬਾਜ ਸ਼ਕਾਰ ਨੂੰ ਖਾਣ ਲਥੇ ॥੮॥
ਗਾਲ ਜ਼ਰਾ ਨਾ ਡੋਲਿਆ ਕੋਈ ਪਾਸਾ
ਤਿੰਨ ਪਹਿਰ ਗੁਜ਼ਰੇ ਓਨ੍ਹਾਂ ਲੜਦਿਆਂਨੂੰ।
ਚੌਥੇ ਪਹਿਰ ਦੁਰਾਨੀਆਂ ਫ਼ਤੇ ਪਾਈ
ਥੱਨਾ ਪਾਇਆ ਮੁਦਈਆਂਦੇ ਮਰਦਿਆਂਨੂੰ।
ਸੋਧੇ ਡਾਹਕੇ ਜੇਹਲ ਦਾ ਤੋਪਖਾਨਾ
ਭੁੰਨ ਸੁਟਿਆ ਨੇ ਸਿਰ ਕਰਦਿਆਂ ਨੂੰ।
ਕਾਦਰਯਾਰ ਪਰ ਪੜਤਲ ਨਜੀਬਾਂ ਵਾਲੀ
ਮਾਰੀ ਗਈ ਸਰਦਾਰ ਦੇ ਚੜ੍ਹਦਿਆਂਨੂੰ ॥੯॥
ਰੈ ਰੰਗ ਤਰਘਰ ਹੋ ਗਿਆ ਨੇ ਜੀ
ਪੈਰ ਛੱਡ ਚੱਲੇ ਦਿਲੋਂ ਹਾਰਕੇ ਜੀ।
ਪਿੱਛੇ ਰਹੇ ਸਰਦਾਰ ਦੇ ਚਾਰ ਘੋੜੇ
ਮੁੜ ਆਯਾ ਜੇ ਫੌਜਾਂ ਵੰਗਾਰ ਕੇ ਜੀ।

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਕਿੱਥੇ ਜਾਓਗੇ ਨਹੀਂ ਲਾਹੌਰ ਨੇੜੇ
ਏਥੇ ਸਾਸ ਦੇਣੇ ਦਿਲੋਂ ਧਾਰਕੇ ਜੀ।
ਕਾਦਰਯਾਰ ਜਹਾਨ ਤੇ ਨਹੀਂ ਰਹਿਣਾ
ਸਿੰਘੋ ਮੁੜੋ ਮੁਦਈਆਂ ਨੂੰ ਮਾਰਕੇ ਜੀ।੧੦।
ਜ਼ੋ ਜ਼ੋਰ ਕਰ ਪਰਤੀਆਂ ਫੇਰ ਫੌਜਾਂ
ਓਥੇ ਫੇਰ ਵੱਡੇ ਹਥਿਆਰ ਹੋਏ।
ਸੇਹਧੇ ਡਾਹਿਕੇ ਜੇਹਲ ਦਾ ਤੋਪਖਾਨਾ
ਸਿੰਘ ਜਾ ਜ਼ਖਮੀ ਦੂਜੀ ਵਾਰ ਹੋਏ।
ਜਦੋਂ ਆਪ ਸਰਦਾਰ ਤਿਆਰ ਹੋਇਆ
ਸਭੋ ਨਾਲ ਇਸਦੇ ਨਮੂਦਾਰ ਹੋਏ।
ਕਾਦਰਯਾਰ ਸਰਕਾਰ ਵਲ ਲਿਖੇ ਅਰਜ਼ੀ
ਅਸੀ ਬਹੁਤ ਹੀ ਆ ਲਾਚਾਰ ਹੋਏ ॥੧੧॥
ਸੀਨ ਸੀਨੇ ਸਰਦਾਰ ਦੇ ਜ਼ਖਮ ਲੱਗਾ
ਭੰਨ ਗਿਆਸੁ ਤੀਰ ਸਰੀਰ ਸਾਰਾ।
ਲੱਕ ਬੰਨ ਕੇ ਘੋੜੇ ਤੇ ਚੀਸ ਵੱਟੀ
ਅੱਖੀਂ ਚੱਲ ਪਿਆ ਜਦੋਂ ਨੀਰ ਸਾਰਾ।

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਘਰ ਬਾਰ ਧੀਆਂ ਪੁਤਰ ਯਾਦ ਆਏ
ਲੱਗਾ ਸੱਲ ਵਿਛੋੜੇ ਦਾ ਤੀਰ ਭਾਰਾ।
ਕਾਦਰਯਾਰ ਜਾਇਕੇ ਕਿਲੇ ਬੈਠਾ ਲਿਓਨੇ
ਸਣੇ ਪੰਥ ਹੋਗਿਆ ਦਲਗੀਰ ਸਾਰਾ॥੧੨॥
ਸ਼ੀਨ ਸ਼ੱਪ ਪਹੁੰਚੇ ਖਿਦਮਤਗਾਰ ਸਾਰੇ
ਜਾਕੇ ਵੇਖ ਸਰਦਾਰ ਦਾ ਦਿਲ ਮਾਂਦਾ।
ਖਿਦਮਤਗਾਰ ਨੂੰ ਪਾਸ ਬਹਾਲਿਆ ਨੇ
ਦੀਵੇ ਵੱਟੀ ਦਾ ਵਕਤ ਵਿਹਾ ਜਾਂਦਾ।
ਕੋਈ ਲਿਆਓ ਗਊ ਮਨਸਾਓ ਮੈਥੋਂ
ਇਨਾਂ ਸਾਸਾਂ ਦਾ ਕੀ ਵਿਸਾਹ ਜਾਂਦਾ।
ਕਾਦਰਯਾਰ ਨਾ ਮੋਯਾਂ ਦਾ ਨਾਂ ਲੈਣਾ
ਮਤਾਂ ਦੋਸ ਮੁਹੰਮਦ ਆ ਲੁੱਟ ਪਾਂਦਾ॥੧੩॥
ਸੁਆਦ ਸਾਹਿਬ ਬਾਝੋਂ ਨਹੀਂ ਜੇ ਕੋਈ ਬੇਲੀ
ਏਥੇ ਕੰਮ ਹੈ ਬਹੁਤ ਦਲੇਰੀਆਂ ਦੇ।
ਹਰੀਸਿੰਘ ਸਰਦਾਰ ਹੋ ਗਿਆ ਰੁਖਸਤ
ਮਨ ਵਕਤ ਹਕੀਕਤਾਂ ਮੇਰੀਆਂ ਦੇ।

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਤੂੰ ਤਾਂ ਖ਼ੁਸ਼ੀ ਮਾਂਣੇ ਵਿਚ ਲਾਹੌਰ ਦੇ ਜੀ
ਏਥੇ ਘਾਣ ਲੱਥੇ ਫੌਜਾਂ ਤੇਰੀਆਂ ਦੇ।
ਕਾਦਰਯਾਰ ਮੁਦਈ ਪਰ ਆਣ ਢੁੱਕੇ
ਮੱਲ ਖੜੇ ਸਾਂ ਆਸਰੇ ਦੇਰੀਆਂ ਦੇ।੧੪।
ਜ਼੍ਹਾਦ ਜ਼ੋਰ ਨ ਰਬ ਦੇ ਨਾਲ ਚੱਲੇ
ਝਲੇ ਦਰਦ ਸਰਦਾਰ ਨੇ ਸ੍ਵਾਸ ਛਡੇ।
ਟਹਿਲ ਵਾਲਿਆਂ ਮਾਰ ਕੇ ਗੁੱਝੀ ਹਾਂਈ
ਪਿੱਟ ਪਿੱਟ ਕੇ ਆਪਣੇ ਸਾਸ ਛੱਡੇ।
ਆਈ ਅੰਧ ਗੁਬਾਰ ਦੀ ਰਾਤ ਯਾਰਾਂ
ਸਭੋ ਨਾਲ ਉਸਨੇ ਅਪਨੇ ਦਾਸ ਛੱਡੇ।
ਕਾਦਰਯਾਰ ਸਰਦਾਰ ਨੇ ਆਪ ਓਥੇ
ਪੜਦੇ ਨਾਲ ਫ਼ਰਜ਼ੰਦ ਸਮਝਾਇਛੱਡੇ॥੧੫॥
ਤੋਏ ਤੁਰਤ ਸ੍ਰਕਾਰ ਵਲ ਖਤ ਲਿਖਯਾ
ਝੱਬ ਬਹੁੜ ਆਕੇ ਬਾਲਾ ਸਾਰ ਅੰਦਰ।
ਹਰੀਸਿੰਘ ਸਰਦਾਰ ਹੋ ਗਿਆ ਰੁਖਸਤ
ਅਜੇ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਸਸਕਾਰ ਅੰਦਰ।

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਮਾਲਕ ਹੈਂ ਤਾਂ ਝੱਬ ਤੂੰ ਬਹੁੜ ਏਥੇ
ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਲੁੱਟ ਪੈਂਦੀ ਬਾਲਾਸਾਰ ਅੰਦਰ।
ਕਾਦਰਯਾਰ ਅਜੇ ਖੌਫ ਜੀਂਵਦੇ ਦਾ
ਨਹੀਂ ਮੋਏ ਦੀ ਖਬਰ ਕੰਧਾਰਅੰਦਰ॥੧੬॥
ਜ਼ੋਇ ਜ਼ਾਹਰ ਸਰਕਾਰ ਵਲ ਲਿਖੀ ਅਰਜ਼ੀ
ਚਿਠੀ ਮਿਲੀ ਗੁਜਰਾਤ ਦੇ ਆਣ ਡੇਰੇ।
ਮੁਨਸ਼ੀ ਹਾਲ ਹਕੀਕਤ ਸੁਣਾਇ ਦਿੱਤੀ
ਲਿਖਿਆ ਆਇਆਹੀ ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਪਾਸ ਤੇਰੇ।
ਆਪ ਬੈਠਾ ਦੀਵਾਨ ਲਗਾਇਕੇ ਤੂੰ
ਉਠ ਗਿਆਈ ਪਾਸੋਂ ਵਜ਼ੀਰ ਤੇਰੇ।
ਕਾਦਰਯਾਰ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਆਪ ਕਹਿਆ
ਸਭੋ ਨਾਲ ਹੋਣਾ ਨਮੂਦਾਰ ਮੇਰੇ॥੧੭॥
ਐਨ ਐਨ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਗੱਲ ਸਮਝੀ
ਰੋ ਰੋ ਕੇ ਤਦੋਂ ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ।
ਚਲੇ ਦਰਦ ਨ ਠਲੀਆਂ ਰਹਿਣ ਹੰਝੂ
ਅੱਜ ਸ਼ਾਹ ਤੇ ਬਡਾ ਤੁਫਾਨ ਹੋਇਆ।

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਘਰ ਬੈਠਿਆਂ ਖਬਰਾਂ ਮੈਂ ਪੁੱਛਦਾ ਸਾਂ
ਕੁਛ ਨਹੀਂ ਮੇਰਾ ਨੁਕਸਾਨ ਹੋਇਆ।
ਕਾਦਰਯਾਰ ਤਕਦੀਰ ਦੀ ਕੇਹੀ ਵਰਤੀ
ਓਥੇ ਇਕ ਮੇਰਾ ਲੈ ਜਵਾਨ ਕੋਹਿਆ॥੧੮॥
ਗ਼ੈਨ ਗ਼ਮ ਆ ਦੇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਚਲਯਾ
ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਨਾ ਰੇ ਜ਼ਾਰੋਜ਼ਾਰ ਚੜ੍ਹਨਾ।
ਬਿਗਲ ਵੱਜਾ ਹੇ ਸ਼ੈਹਰ ਪੰਜਾਬ ਅੰਦਰ
ਦਿਨੇ ਰਾਤ ਨਾਂ ਕਿਤੇ ਮੁਕਾਮ ਕਰਨਾਂ।
ਸੈਆਂ ਕੋਹਾਂ ਦੀ ਵਾਟ ਨੂੰ ਚੀਰਕੇ ਤੇ
ਬੀੜਾ ਈਨ ਦਾ ਵਿਚ ਮੈਦਾਨ ਧਰਨਾ।
ਕਾਦਰਯਾਰ ਸਰਦਾਰ ਨੇ ਆਪ ਕਿਹਾ
ਓਹਹਟ ਜਾਵਣਤੁਸਾਂਨਹੀਂਮੂਲਹਟਨਾਂ।੧੯।
ਫੇ ਫੌਜ ਤਮਾਮ ਪਸ਼ੌਰ ਪਹੁੰਚੀ
ਜਦ ਮੋਇਆ ਸੁਣਲਿਆ ਸਰਦਾਰ ਓਨਾਂ।
ਬਾਹਾਂ ਵੱਢ ਪਠਾਣ ਜੋ ਖਾਣ ਲਗੇ।
ਹਥੋਂ ਸੁੱਟ ਘਤੇ ਹਥਿਆਰ ਓਨਾਂ

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਸਾਨੂੰ ਖੌਫ਼ ਰਹਿਆ ਇਸਦੇ ਜੀਂਵਣੇ ਦਾ
ਜ਼ਰਾ ਭੇਤ ਨ ਕਢਿੱਆ ਬਾਹਰ ਓਨਾਂ।
ਕਾਦਰਯਾਰ ਜੇ ਮੋਏ ਦੀ ਖਬਰ ਹੁੰਦੀ
ਬੰਨਾ ਪਾ ਦੇਂਦੇ ਅਟਕੋਂ ਪਾਰ ਓਨਾਂ।੨੦।
ਕਾਫ ਕੁਦਰਤ ਰੱਬ ਦੀ ਵੇਖ ਭਾਈ
ਅਟਕ ਅਟਕੀ ਨਾ ਜ਼ਰਾ ਸਰਕਾਰ ਅੱਗੇ।
ਖ੍ਵਾਜਾ ਖਿਜਰ ਦਾ ਨਾਮ ਧਿਆਇਕੇ ਜੀ
ਘੋੜਾ ਠੇਲਿਆ ਸੀ ਵਿਚਸ੍ਰਕਾਰ ਅੱਗੇ।
ਗੋਡੇ ਗੋਡੇ ਦਰਯਾ ਸਭ ਹੋਇਆ ਸੀ
ਜਬ ਫੌਜ ਗਈ ਉਰਵਾਰ ਅੱਗੇ।
ਕਾਦਰ ਯਾਰ ਸਰਕਾਰ ਭੀ ਪਾਰ ਲੰਘੀ
ਚੜਿਆ ਅਟਕ ਸੀ ਬੇਸ਼ੁਮਾਰ ਅੱਗੇ।੨੧।
ਕਾਫ਼ ਕੋਈ ਜਹਾਨ ਤੇ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾਂ
ਹਰੀ ਸਿੰਘ ਜਿਹਾ ਕੋਈ ਓਟ ਵਾਲਾ।
ਪਹਿਲਾਂ ਹੱਥ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆਸੂ
ਕਿਲਾ ਫਤੇ ਕੀਤਾ ਸਿਆਲਕੋਟ ਵਾਲਾ।

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਦੂਜਾ ਹੱਥ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆਸੂ
ਕਿਲਾ ਮਾਰ ਮੋਇਆ ਜਮਰੋਦ ਵਾਲਾ।
ਕਾਦਰਯਾਰ ਜਹਾਂਨ ਤੇ ਨਹੀਂ ਹੋਣੇ
ਲਸ਼ਕਰ ਮਿਲ ਗਿਆ ਜੇਮਮਰੋਟਵਾਲਾ।੨ ੨।
ਲਾਮ ਲਿਆ ਸੀ ਘੇਰ ਦਲੇਰ ਭਾਈ
ਹਰੀ ਸਿੰਘ ਸਰਦਾਰ ਦੁਰਾਨੀਆਂ ਨੇ।
ਕਰਦਾ ਕੀ ਜੋ ਫੌਜ ਨੇ ਹਾਰ ਦਿਤੀ
ਮਾਰੇਜਾਨ ਦੀਆਂ ਏਹ ਨਿਸ਼ਾਨੀਆਂਨੇ।
ਉਪਰ ਕਿਲੇ ਜਮਰੋਤ ਦੇ ਮਾਰਿਆ ਸੀ
ਹਰੀ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਜੁਲਮ ਦੇ ਬਾਨੀਆਂ ਨੇ
ਕਾਦਰ ਯਾਰ ਮੀਆਂ ਹਰੀ ਸਿੰਘ ਦੀਆਂ
ਰਹੀਆਂ ਜੱਗ ਦੇ ਵਿਚ ਨਿਸ਼ਾਨੀਆਂ ਨੇ।੨ ੩।
ਮੀਮ ਮੁਸ਼ਕਲਾਂ ਉਸ਼ਕਲਾਂ ਨਾਲਓਹਨਾਂ
ਹਰੀ ਸਿੰਘ ਸਰਦਾਰ ਨੂੰ ਮਾਰਿਆਸੀ।
ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਕਈ ਹਜ਼ਾਰ ਦੁਰਾਨੀਆਂ ਨੂੰ
ਘੇਰ ਘਾਰਕੇ ਓਨਾਂ ਪਛਾੜਿਆ ਸੀ।

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਜੋ ਕੋਈ ਹੋਇਆ ਮੁਕਾਬਲੇ ਓਸਦੇ ਸੀ
ਓੜਕ ਵਿੱਚ ਮੈਦਾਨ ਦੇ ਹਰਿਆ ਸੀ।
ਕਾਦਰਯਾਰ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਖਬਰ ਹੋਈ
ਜਦੋਂ ਅਜਲ ਨੇ ਆਨਪੁਕਾਰਿਆ ਸੀ॥੨੪॥
ਨੂੰਨ ਨਾਮ ਸੁਨ ਓਸਦੇ ਕਾਲ ਸੰਦਾ
ਸਰਕਾਰ ਗਮਗੀਨ ਨਿਢਾਲ ਹੋਈ
ਕਹਿੰਦਾ ਐਸੇ ਸਰਦਾਰ ਦਲੇਰ ਵਾਲੀ
ਲੋਥ ਖਾਕਦੇ ਵਿੱਚ ਪਾਮਾਲ ਹੋਈ।
ਓਸੇ ਵਕਤ ਸਰਕਾਰ ਤਿਯਾਰ ਹੋਕੇ
ਦਾਖਲ ਕਿਲੇ ਉਤੇ ਚਾਲੋ ਚਾਲ ਹੋਈ
ਕਾਦਰਯਾਰ ਮੀਆਂ ਵੇਖ ਉਸਨੂੰ ਜੀ ।
ਗਮ ਖਾਇਕੇਬਹੁਤਬਿਹਾਲਹੋਈ॥੨੫॥
ਵਾਉ ਵਿੱਚ ਸਭ ਫੌਜ ਦੇ ਓਸ ਵੇਲੇ
ਮਹਾਰਾਜ ਨੇ ਕੀਤਾ ਫ਼ਰਮਾਨ ਲੋਕੋ ।
ਕਮਰਾਂ ਖੋਲ ਬੇਫਿਕਰ ਹੋ ਜਾਓ ਸਾਰੇ
ਕਰੋ ਜੰਗ ਦਾ ਨ ਸਾਮਾਨ ਲੋਕੋ !

Digitized by Panjab Digital Library / www.panjabdigilib.org

ਦਿੱਤੇ ਭੇਜ ਵਕੀਲ ਅਸੀਲ ਸੱਭੇ
ਕਾਰਨ ਰੋਕਣੇ ਮਿਲੇ ਪ੍ਰਤਾਣ ਲੋਕੋ।
ਕਾਦਰਯਾਰ ਸਭ ਸੁਲਾ ਤੇ ਹੋਇ ਰਾਜ਼ੀ
ਉਸੇ ਗੱਲ ਤੇਅਮਲਕਮਾਨਲੋਕੋ॥੨੬॥
ਹੋ ਹੋਯਾ ਸੀ ਕੌਲ ਕਰਾਰ ਏਹੋ
ਕਰੇ ਹੁਕਮ ਸਰਕਾਰ ਪਸ਼ੌਰ ਅੰਦਰ।
ਅਤੇ ਦੋਸਤ ਮੁਹੰਮਦ ਰਹੇ ਕਾਯਮ
ਸਦਾ ਆਪਣੀ ਰਈਯਤਦੀਗੋਰਅੰਦਰ
ਗਜ਼ਨੀ ਚੀਨ ਮਚੀਨ ਤੇ ਅਰਬ ਕਾਬਲ
ਭਾਵੇਂ ਰਹੇ ਕੰਧਾਰ ਦੀ ਠੌਰ ਅੰਦਰ।
ਕਾਦਰਯਾਰ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਰਹਿਣ ਸੰਦੀ
ਜਾਗ੍ਹਾਂ ਚੰਗੀ ਹੈ ਸ਼ਹਿਰ ਲਾਹੌਰ ਅੰਦਰ॥੨੭॥
ਲਾਮ ਲੋਕਾਂ ਪਠਾਨਾਂ ਨੂੰ ਖਬਰ ਨਾ ਸੀ
ਹਰੀ ਸਿੰਘ ਮਦਾਨ ਵਿੱਚ ਮਰ ਗਿਆ।
ਏਸੇ ਵਾਸਤੇ ਦੋਸਤ ਮੁਹੰਮਦ ਜੇਹਾ
ਸੁਲਾ ਨਾਲ ਵਕੀਲਾਂ ਸੀ ਕਰ ਗਿਆ।

B-2496

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਹਰੀ ਸਿੰਘ ਸਰਦਾਰ ਦੀ ਧਮਕ ਭਾਰੀ
ਓਸੇ ਜੰਗ ਤੋਂ ਤੰਗ ਹੋ ਡਰ ਗਿਆ।
ਕਾਦਰਯਾਰ ਮੀਆਂ ਜਾਣੇ ਖਲਕ ਸਾਰੀ
ਹਰੀਸਿੰਘਪਸ਼ੌਰਵਿੱਚਲੜਗਿਆ॥੨੮॥

ਅਲਭ ਆਪਣੇ ਕੌਲ ਤੇ ਰਹਿਣ ਸਾਬਤ
ਜਿਨਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਰੱਬ ਵਡਿਆਂਵਦਾ ਈ।
ਉਧਰ ਦੋਸਤ ਮੁਹੰਮਦ ਵੀ ਪਰਤ ਪਯਾ
ਤੇ ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਕਿਲੇ ਵਿਚ ਜਾਂਵਦਾਈ।
ਅਤੇ ਚੰਦਨ ਚਿਖਾ ਬਨਾਇਕੇ ਜੀ
ਹਰੀ ਸਿੰਘ ਸਸਕਾਰ ਕਰਾਂਵਦਾ ਈ।
ਕਾਦਰਯਾਰ ਬਣਾਕੇ ਬਹੁਤ ਦੌਲਤ
ਵਡੀ ਉਚੀ ਸਮਾਧ ਬਣਾਵਦਾਈ ॥ ੨੯ ॥

ਜੋ ਯਾਦ ਕਰਕੇ ਗੁਰੂ ਆਪਣੇ ਨੂੰ
ਸਰਕਾਰ ਮੁੜ ਪਰਤਕੇ ਆਂਵਦੀਏ।
ਉਪਰ ਕਿਲੇ ਜਮਰੌਧ ਦੇ ਖੂਬ ਪਹਿਰਾ
ਹਥੀਂ ਆਪਣੀ ਚਾ ਬਹਾਂਵਦੀ ਏ।
ਅਤੇ ਆਪ ਪਸ਼ੌਰ ਵਿਚ ਜਾਇਕੇ ਜੀ
ਅਪਣਾਂ ਤਖਤ ਸਮੱਲਤ ਬਹਾਂਵਦੀਏ॥
ਕਾਦਰ ਯਾਰ ਮੀਆਂ ਹਰੀ ਸਿੰਘ ਸੰਦਾ
ਸਾਰੀ ਖਲਕ ਪਈ ਗੁਣ ਗਾਂਵਦੀਏ ॥੩੦॥

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org